

Afdeling **Beleid en Programmering**
Onderwerp **Stand van zaken Centra Jeugd en Gezin**

Bezoekadres
Europaweg 8

Postadres
Postbus 268
9700 AG Groningen

E-mailadres
info@ocsw.groningen.nl

Website
www.groningen.nl

De leden van de raad
van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 61 48 Bijlage(n)

Ons kenmerk OS 10.2377526

Datum **14 OKT 2010** Uw brief van

Behandeld
door **A. Schnieders**

Geachte mevrouw/heer,

Uw raad heeft in het voorjaar 2010 gevraagd naar een stand van zaken van de ontwikkeling Centra voor Jeugd en Gezin (CJG) in de stad.

In deze brief geven we een rapportage op hoofdlijnen over de voortgang van de CJG-ontwikkeling.

In 2008 hebben we als gemeente de landelijke opdracht gekregen om CJG's te ontwikkelen. De opdracht aan gemeenten is om eind 2011 minimaal één Centrum voor Jeugd en Gezin te realiseren. Dit betekent dat alle ouders en jeugdigen in de nabije omgeving een laagdrempelig centrum hebben waar zij terecht kunnen met vragen en voor hulp bij opvoeden en opgroeien. Hiervoor hebben we van het Rijk extra geld ontvangen in een Brede Doeluitkering CJG.

In 2009 zijn er verschillende rapporten verschenen naar het functioneren van de jeugdzorgketen. Hieruit blijkt dat we in Nederland teveel gericht zijn op risicobeheersing, we verwijzen te snel naar specialistische hulp en jeugdigen en gezinnen die echt zorg nodig hebben krijgen het niet. Er zal een omslag tot stand gebracht moeten worden naar het voorkómen van problemen en oplossingen die gericht zijn op het versterken van de kracht van ouders en jeugdigen. Het CJG speelt hierbij een centrale rol als dé eerstelijnsorganisatie voor opvoed – en opgroei-ondersteuning. Het demissionaire kabinet heeft de intentie om de rol van de gemeente ten aanzien van het CJG bij wetgeving te verankeren. Hiertoe ligt een concept wetsontwerp klaar.

In het concept regeerakkoord wordt de rol van het CJG bekrachtigd. De CJG's moeten als frontoffice voor de jeugdzorg gaan dienen. Alle taken op het gebied van jeugdzorg worden overgeheveld naar gemeenten.

Verder wordt er aangekondigd dat er één financieringssysteem voor preventieve jeugdzorg komt.

Om de ontwikkelingen van onze CJG's in Groningen goed te kunnen volgen in het licht van deze ontwikkelingen, is naast een rapportage ook inzicht nodig in het 'eind'-perspectief van het CJG in Groningen. Dit perspectief beiden we u in een separaat raadsvoorstel aan.

Rapportage CJG ontwikkeling.

We rapporteren in deze brief aan de hand van de drie functies die het CJG heeft:

1. Inlooppunt voor informatie, advies en ontmoeting
2. Opvoed- en opgroei-praktijk
3. Sluitende aanpak zorg

Het CJG Groningen

Het CJG is een herkenbaar, laagdrempelig en centraal punt in de wijk waar ouders en jongeren terecht kunnen voor opgroei- en opvoedvragen, adequate en passende hulp en de coördinatie van deze hulp. Met deze centra kunnen we ouders en jeugdigen beter en efficiënter ondersteunen bij het opvoeden en opgroeien en hulp eerder in gang zetten.

De CJG-ontwikkeling is in Groningen gestart in 2007 met het ombuigen van de Spel- en Opvoedwinkels en het Consultatiebureau tot Ouder Kind Centrum. Dit was de voorloper van het huidige CJG. Vijf samenwerkingspartners (JGZ 0-4, JGZ 4-19, MJD, COP-groep en Bureau Jeugdzorg) in de jeugdketen hebben samen met de gemeente in 2007 een intentieverklaring ondertekend die de ontwikkeling van de CJG's in beweging heeft gezet. Deze partners spelen een belangrijke operationele rol in de CJG's.

1. Inlooppunt voor informatie, advies en ontmoeting

Bij het inlooppunt van het CJG in de wijk kunnen ouders en jongeren terecht voor informatie, advies en voor het ontmoeten van andere ouders. Daar waar ouders geen eigen natuurlijke netwerken hebben om sociale steun te krijgen bij het opvoeden kan het CJG een goede rol vervullen, in samenwerking met voorzieningen in de wijk. Het CJG heeft een duidelijk laagdrempelig karakter, anders komen er te weinig ouders en jongeren voor ondersteuning. Het consultatiebureau is een vast onderdeel van het CJG in de wijk.

- Er zijn zes CJG's als inlooppunt in de aandachtwijken Beijum, Vinkhuizen, SPT, Indische Buurt/Hoogte, Lewenborg en Oosterpark gestart. In Vinkhuizen en Lewenborg zijn deze in nieuwe nevenlocaties van de Vensterschool gerealiseerd.
- Om het beoogde laagdrempelig karakter van de CJG te realiseren zijn we bezig om de fysieke inrichting van het CJG aan te passen. Er is een visie klaar over de fysieke (her)inrichting van het CJG. In Beijum en Vinkhuizen is de locatie volledig heringericht en de locaties worden als

pilot gebruikt voor de herinrichting van de consultatiebureaus in de CJG's.

- De oude spel- en opvoedwinkel is in vijf wijken volledig geïntegreerd in het CJG; nieuwe werkwijzen, waaronder meer outreachende werkwijze van de consultants en JGZ-medewerkers zijn tot stand gekomen. Het aanbod is vergroot naar ouders van kinderen van 0-15 jaar.
- Het CJG zal een herkenbaar centrum moeten zijn voor ouders en jongeren. Leidraad hierbij is het realiseren van een laagdrempelig en positief imago van het CJG. Er is een huisstijl voor het CJG ontwikkeld, dat gebaseerd is op het landelijke logo. Er is PR materiaal gemaakt en er is een openingsweek geweest met participatie van ouders, professionals en jongeren. We hebben deelgenomen aan de landelijke opvoedestafette en hebben in de openingsweek activiteiten georganiseerd met als motto: "opvoeden: hoe doe jij dat nou?". Er is een website (www.cjg.groningen.nl) ontwikkeld en in november 2009 is deze gelanceerd. De website kent veel bezoekers.
- Het opvoedspreekuur, de ontmoeting en informatie- en adviesfunctie is in zes CJG's ontwikkeld. Er is stedelijk één centraal telefoonnummer (050-3674992) ingevoerd dat ouders alle werkdagen tussen 8.00 en 20.00 uur kunnen bellen met vragen. Deze centrale telefonische advisering wordt (provinciaal) uitgevoerd door de GGD.
- In 2010 zijn we gestart met de uitvoering van het project 'Allemaal Opvoeders' dat de 'pedagogische civil society' in de wijken wil verstevigen. Samen met de universiteit Utrecht en het NJI onderzoeken we hoe we de sociale netwerkvorming van ouders kunnen bevorderen. In juni is de aftrap geweest in Vinkhuizen met straatinterviews onder 100 ouders over hoe zij het ervaren om in deze wijk hun kind op te voeden.
- Er zijn raadplegingen onder jongeren, ouders en professionals uitgevoerd over wat zij verwachten van het CJG. Deze zijn in de plannen verwerkt;

2. Opvoed- en opgroei praktijk

In de opvoed- en opgroei praktijk van het CJG vindt alle ondersteuning plaats die ouders en jeugdigen nodig hebben. Van gerichte cursussen, kortdurende (lichte) hulp, tot en met een aanbod gericht op risicogezinnen.

- Opvoedingsondersteunende activiteiten vinden plaats afgestemd op de vragen en behoeften van ouders in de wijk. De licht pedagogische hulp aan ouders is onderdeel van het CJG. Van dit aanbod maken veel ouders gebruik.
- Het CJG biedt opgroeihulp aan jongeren. De inzet van licht pedagogische hulpverlening (LPH) aan jongeren ouder dan 12 is vanuit zorginnovatiebudgetten verdubbeld. In dit initiatief wordt ook gewerkt aan deskundigheidbevordering rondom het aanbod LPH 12+.
- Ouders en jongeren worden zonodig toegeleid naar geïndiceerde hulp of aanbod.

- Triple-P is een pedagogisch programma voor ouders om gedragsproblemen bij kinderen te verkleinen of op te lossen. In drie CJG's is een pilot uitgevoerd met de invoering van Triple-P. Een groep van 20 professionals is getraind; dit zijn medewerkers van de Jeugdgezondheidszorg (GGD), buurtmaatschappelijk werkers (MJD) en de CJG consultants (COP groep). Deze medewerkers hebben gedurende een klein jaar ervaring opgedaan met de toepassing van Triple P. Deze proefimplementatie is extern geëvalueerd. Op basis hiervan zal de uitrol van Triple-P in andere CJG's plaats vinden. Er is commitment bij de betrokken organisaties om Triple-P uit te voeren.
- Er is een pilot uitgevoerd om de samenwerking met Elker te verkennen. Onderdeel hiervan was dat er in Beijum is gestart met een 1^e lijns psycholoog in het CJG, gefinancierd vanuit de zorgverzekeraar; daarnaast vindt er ambulante hulp van Elker plaats in dit CJG. Momenteel kijken we naar mogelijkheden om in andere CJG's delen van het aanbod van Elker te laten plaatsvinden.
- In het cursusaanbod voor ouders is meer aandacht voor ouders van tieners.
- Het project MPG aanpak (Take 5) loopt in Indische buurt en in de Hoogte.

3. Sluitende aanpak zorg (back-office CJG)

In de back-office van het CJG vindt de sluitende aanpak zorg plaats. Deze back-office is de achterliggende hulpverleningsstructuur voor ouders en jongeren die opvoed en opgroeihulp nodig hebben. Het functioneert als een tweedelijnsorganisatie van waaruit signalering en zorgcoördinatie plaats vindt en zonodig verdere interventies beschikbaar zijn. Een belangrijk instrument voor de sluitende aanpak zorg is de verwijzindex 'Zorg voor jeugd'.

Aansluiting bij de verwijzindex 'Zorg voor jeugd'.

- De ontwikkeling van de provinciale Verwijzindex 'Zorg voor jeugd' is afgerond. In januari 2010 is de implementatie van het systeem gestart. Vanaf juli 2010 zijn de meest relevante partijen aangesloten. Van januari tot en met augustus zijn er provinciaal 2317 jeugdigen gesignaleerd of in hulpverlening, waarvan 884 in de stad.
- Bijna het hele onderwijsveld is aangesloten op ZvJG. Het VCOG heeft deelname in overweging en eventueel een eigen zorgstructuur (die in relatie staat tot ZvJG) achter de hand. Overleg over de aansluiting CJG met het passend onderwijs is gestart.
- De landelijke opdracht om te zorgen voor een aansluiting van het CJG met geïndiceerde jeugdzorg is met 'Zorg voor jeugd' gerealiseerd.
- Er zijn (nieuwe) partners aangesloten: huisartsen, kleine en soms onbekende zorgaanbieders. Andere tonen grote interesse; UMC Groningen Thuis en ASHG, Reclassering NL.

Uitvoering zorgcoördinatie

- De taak zorgcoördinatie is verder uitgewerkt en de verantwoordelijkheden zijn belegd; bij BJZ in situaties waar een indicatie is afgegeven en in alle andere gevallen bij de GGD (JGZ). Ook de formatieve inzet van de JGZ en BJZ t.a.v. de zorgcoördinatie is geregeld. Structurele afstemming tussen BJZ en GGD met betrekking tot de zorgcoördinatie is gestart.
- Alle situaties van actieve zorgcoördinatie binnen deze verwijsindex 'Zorg voor Jeugd' hebben binnen een maand tot een plan van aanpak geleid voor ouders en jongeren.
- De oude bovenschoolse netwerkstructuren ZAT/ZAR zijn afgebouwd. Individuele en gezinscasuïstiek wordt, binnen de zorgketen, alleen nog besproken in de backoffice CJG.
- Er wordt gewerkt aan een overleg met de onderwijsinstellingen rond zorg en onderwijs. Het CJG 12+ en de rol van de GGD in de Zorgadviesteams van het onderwijs, worden belangrijke onderwerpen op de agenda.
- Het Elektronisch Kinddossier 0-19 jaar is ingevoerd.
- De CJG werkgroep is verantwoordelijk voor de implementatie, het leerproces en de afstemming in de uitvoering.

Wat moet er nog gebeuren tot en met 2011

Welke prioriteiten stellen we in de planning tot en met 2011? In onderstaand overzicht geven wij op hoofdlijnen de prioriteiten aan voor de komende 1,5 jaar .

Algemeen:

- We gaan ons strategisch voorbereiden op de decentralisering van de verantwoordelijkheden jeugdzorg naar de gemeenten.
- We gaan de prestatie-indicatoren CJG benoemen en vaststellen. Aan de hand van deze indicatoren kunnen we beoordelen in hoeverre het CJG bijdraagt aan de effectiviteit in de jeugdzorgketen.
- We onderzoeken het gewenste organisatiemodel CJG. Hierin is opgenomen de consequenties van een overdracht van taken en verantwoordelijkheden van de provinciale jeugdzorg, voor de organisatie(vorm) van het CJG.

1. Inlooppunt voor informatie, advies en ontmoeting

- We voeren de massamediale campagne 'Positief opvoeden' (Triple-P) uit.
- In samenwerking met het onderwijs ontwikkelen we het CJG voor jongeren, in samenhang met de beoogde jongerenwinkels.
- We voeren de pilot 'Allemaal Opvoeders' uit. We ontwikkelen methoden om de eigen kracht van ouders en sociale netwerken voor ouders te versterken vanuit het CJG, in samenwerking met de Vensterscholen en Vitale Buurten.
- We ontwikkelen de bestaande Spel- en Opvoedwinkel en het consultatiebureau in Hoogkerk tot een (kleine) CJG Hoogkerk.

- We ontwikkelen de bestaande Spel- Opvoedwinkel (Pand 13) en het consultatiebureau tot het CJG voor Stadsdeel Zuid.
- We zorgen voor specifieke aandacht voor signalering van laaggeletterdheid bij ouders.

2. Opvoed- en opgroei praktijk

- We gaan Triple-P als methode voor alle CJG's invoeren. In november 2010 start de scholing van 60 medewerkers (MJD, COP, JGZ e.a.) Het onderdeel Triple-P voor ouders van pubers zal uitgevoerd worden. Dit aanbod komt beschikbaar voor ouders vanuit alle CJG's, in samenwerking met de scholen en jeugd- en jongerenwerk.
- We realiseren het aanbod van pedagogische/psychologische (lichte) hulp vanuit het CJG.
- We zorgen voor voldoende en goed aanbod CJG voor jongeren in samenwerking met het onderwijs.

3. Sluitende aanpak zorg

- We gaan samenwerking vanuit het CJG verder vormgeven met:
 - jeugdzorgaanbieder Elker;
 - de 1^e lijn gezondheidszorg (huisartsen en verloskundigen);
 - ZAT VO en de ROC's ;
 - de justitieketen;
 - de (wijk)netwerken.
- Met de justiepartners worden afspraken gemaakt over de verbinding CJG backoffice en de justitieketen. Duidelijk wordt waar de knip tussen CJG en Veiligheidshuis gelegd wordt en wie de verantwoordelijke zorgcoördinator binnen het justitiële traject is.
- We ontwikkelen een aanpak problematische jeugdgroepen in nauwe verbinding met de nieuwe zorgstructuren (CJG backoffice) en de wijknetwerken.

Wij hebben u een overzicht gegeven van stand van zaken van de CJG's in Groningen. Wij zijn trots op wat er tot nu toe allemaal al is gerealiseerd, maar realiseren ons ook dat er nog een aantal opgaven voor de komende periode liggen. In de perspectief nota CJG 2011 geven we aan wat deze opgaven zijn. Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,